ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, Generální ředitelství Vězeňské služby ČR,** se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 10. 2013, čj. 10 Na 99/2013 – 2,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobou podanou krajskému soudu dne 4. 10. 2013 se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem, který spatřoval v pokynech příslušníků justiční stráže Okresního soudu v Českých Budějovicích.

[2] Usnesením specifikovaným v záhlaví krajský soud žalobu odmítl z důvodu zmeškání lhůty pro podání žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu ve smyslu § 84 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Krajský soud uvedl, že podle tvrzení žalobce došlo k nezákonnému zásahu dne 27. 9. 2012. Podle § 84 odst. 1 musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o nezákonném

zásahu dozvěděl. Lhůta pro podání žaloby tedy uplynula dne 27. 11. 2012. Vzhledem k tomu, že žaloba byla podána dne 4. 10. 2013, stalo se tak po uplynutí zákonné lhůty.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti uvedenému usnesení krajského soudu kasační stížnost, ve které se jednak domáhá kasace tohoto usnesení a dále nevracení věci tomuto soudu a přikázání jinému krajskému soudu pro nenapravitelné a neomluvitelné vady. Nejprve stěžovatel polemizuje se závěrem o opožděnosti žaloby. Krajský soud podle stěžovatele porušil § 35 odst. 8 s. ř. s. a odpírá tak přístup k soudu. Vzhledem k nečinnosti krajského soudu k žádosti o osvobození od soudního poplatku lhůta k podání žaloby samozřejmě dodnes neuplynula, i proto nemůže být žaloba zjevně bezúspěšným návrhem pro její opožděnost. Stěžovatel dále uvádí, že v dřívějších řízeních krajský soud namítal neprojednatelnost dané žaloby. Zpochybňuje také zařazování žalob na ochranu před nečinností a nezákonným zásahem do rejstříku Na, což je v rozporu s instrukcemi kancelářím soudu. Na tom nic by nic neměnil ani stav, že by Mgr. Pošvářová byla asistentkou všech soudců správního senátu. Tato asistentka si navíc dle názoru stěžovatele „uzurpuje právo likvidovat každou žalobu podanou navrhovatelem“. Podle stěžovatele je zcela absurdní, aby asistentka soudců vydávala rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Krajský soud zamlčuje podání kasační stížnosti v řízení o totožné žalobě a také stejné žaloby ze dne 21. 5. a 21. 6. 2013.

II.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Stěžovatel ve své kasační stížnosti sice neuvedl, pod jaké zákonem předvídané důvody podřazuje svoje kasační námitky, nicméně Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že stěžovatel brojí proti nezákonnosti usnesení krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[7] Na úvod kasační soud zdůrazňuje, že předmětem přezkumu je v nyní projednávané věci usnesení soudu o odmítnutí žaloby, proto se bude věnovat pouze námitkám stěžovatele směřujícím vůči tomuto rozhodnutí.

[8] Stěžovatel napadá zejména nesprávné posouzení uplynutí lhůty pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba podána „*do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo*.“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že subjektivní dvouměsíční lhůta k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu je vždy vázána na vědomost žalobce o nezákonném zásahu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního

soudu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004 - 110, č. 735/2006 Sb. NSS). V nyní projednávané věci je nepochybné, že stěžovatel věděl o tvrzeném nezákonném zásahu od 27. 9. 2012, tedy ode dne, kdy k němu došlo. Nejvyšší správní soud se tak zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, podle kterého byla žaloba doručená soudu dne 4. 10. 2013 podána opožděně, tedy po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty. Tato kasační námitka proto není důvodná.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá nesprávné zařazení jeho věci do rejstříku Na. Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli v tom, že Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org stanovují, že žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu se ve správním soudnictví označují spisovou značnou Ap. Pokud tedy měl krajský soud za to, že se jedná o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, měl tuto žalobu označit spisovou značkou Ap, nikoli ji zařadit do rejstříku Na. Tento postup spočívající v nesprávném formálním označení věci však nemá vliv na zákonnost či zmatečnost napadeného usnesení.

[10] Dále stěžovatel krajskému soudu vytýká, že některé procesní úkony vyřizuje asistentka soudců správního úseku. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že postavení asistentů soudců krajského soudu je upraveno v § 36a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Ustanovení § 4 a 5 uvedeného zákona stanovuje, že „[a]*sistent soudce vykonává jednotlivé úkony soudního řízení z pověření soudce, pokud tak stanoví zvláštní zákon nebo rozvrh práce. Asistent soudce je oprávněn podílet se na rozhodovací činnosti soudu v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro vyšší soudní úředníky; na jeho postavení se přiměřeně použijí ustanovení upravující postavení vyšších soudních úředníků.*“ Konkrétní pravomoci asistentů krajského soudu pak lze nalézt v § 10 a 11 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů. Za současné právní úpravy tak může asistent soudce ukončit řízení ve věci samé vydáním usnesení (§ 11 zákona č. 121/2008 Sb. neumožňuje vyššímu soudnímu úředníkovi, resp. asistentu soudce, rozhodovat ve věci samé formou rozsudku, dovoluje mu však ukončit řízení ve věci samé formou usnesení), v této věci usnesením o odmítnutí žaloby.

[11] Právní úpravou úkonů, které může v soudním řízení vykonávat vyšší soudní úředník, resp. asistent soudce, se zabýval Ústavní soud ve svém plenárním nálezu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 31/10, ze kterého vyplývá, že je nepřijatelné, aby vyšší soudní úředník, resp. asistent soudce, meritorně rozhodoval, bez ohledu na formu rozhodnutí. Ústavní soud proto zrušil předmětnou právní úpravu (§ 11 zákona č. 121/2008 Sb.), a to ke dni 31. 12. 2013. Rozhodnutí vyšších soudních úředníků či asistentů soudců učiněná podle zrušené právní úpravy však do tohoto data zůstávají z důvodu právní jistoty vykonatelná. Uvedený nález proto nemá na účinky napadeného usnesení krajského soudu žádný vliv.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že v souladu se zásadou hospodárnosti řízení nepřistoupil k provedení standardních procesních úkonů, tj. nevyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti a k předložení plné moci udělené jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zdejšímu soudu je totiž z úřední činnosti známo (srov. např. věci vedené pod sp. zn. 8 As 71/2012 či sp. zn. 8 As

79/2012), že shora uvedené výzvy obvykle neplní svůj účel a nevedou k řádné procesní přípravě řízení. Tyto výzvy naopak rozehrávají písemný „*ping pong*“ mezi stěžovatelem a zdejším soudem, který prodlužuje řízení o kasační stížnosti o několik týdnů až měsíců. Stěžovatel zpravidla požádá o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti a následně o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi, resp. o povolení splátek soudního poplatku. Nejvyšší správní soud však tyto žádosti zamítne z důvodu svévolného uplatňování práva stěžovatelem a jeho obstrukčnímu přístupu k vedení řízení (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2012, čj. 8 As 71/2012 – 13, a ze dne 4. 10. 2012, čj. 8 As 71/2012 – 22, která byla stěžovateli doručena a jejich obsah je mu proto znám). Výsledkem řízení pak obvykle bývá jeho zastavení pro nezaplacení soudního poplatku.

III.
Závěr a náklady řízení

[13] Kasační námitky uplatněné stěžovatelem nebyly Nejvyšším správním soudem shledány důvodnými a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., jenž Nejvyšší správní soud provádí vždy z úřední povinnosti, nevyplynul důvod, pro který by mělo být napadené usnesení krajského soudu zrušeno. Kasační stížnost proto byla v souladu s ustanovením § 110 s. ř. s., větou poslední, zamítnuta.

[14] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu